

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Document marc (metes)

Agenda 2030 de la Universitat de Barcelona

Vicerectorat d'Igualtat i Acció Social

Context

La Universitat de Barcelona està fortament compromesa amb la societat i vol assumir la seva responsabilitat social contribuint a millorar les condicions de vida i el grau de cohesió i inclusió social, tant de la comunitat en què està ubicada com de la resta del món. La UB vol mantenir un diàleg permanent i una forta interacció amb el seu entorn i vol millorar la societat a partir del coneixement. En aquest sentit, un dels seus objectius és ser una universitat responsable i sostenible.

Concretament, des del Vicerectorat d'Igualtat i Acció Social creiem que parlar avui de sostenibilitat passa per demanar-nos què està fent la Universitat de Barcelona per contribuir a l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS), la qual cosa cal abordar mitjançant l'elaboració d'un pla marc de desenvolupament sostenible que, a partir d'una diagnosi, elabori propostes d'actuació futura.

Per tal de fer possible aquest objectiu, el Consell de Govern de la UB, el març del 2019, a proposta del Vicerectorat d'Igualtat i Acció Social, va crear la Comissió de Desenvolupament Sostenible de la Universitat de Barcelona, que té els objectius i les finalitats següents:

- a) Elaborar una mapa de les actuacions actuals que estan relacionades amb la implementació dels ODS.
- b) Redactar els objectius i les metes que, dintre dels ODS, correspon a la Universitat desenvolupar (Agenda 2030 de la UB).
- c) Proposar un pla d'acció Agenda 2030 de la UB per desenvolupar els ODS a la UB.
- d) Fer el seguiment del compliment del pla d'acció Agenda 2030 de la UB mitjançant els indicadors proposats al pla d'acció Agenda 2030 de la UB.
- e) Assistir a les reunions d'interès per intercanviar experiències i difondre el pla d'acció Agenda 2030 de la UB.
- f) Engegar accions diverses per fer la màxima difusió del pla d'acció Agenda 2030 de la UB tant dintre de la comunitat UB (reunions, jornades participatives, etc.) com entre la societat (conferències, pàgina web, etc.).
- g) Crear aliances i treballar en xarxa amb altres actors implicats en el ODS.

Aquest document marc pretén donar compliment al segon objectiu (b) dels que s'acaben de citar: elaborar un marc d'actuacions de l'anomenada Agenda 2030 de la UB en què es defineixin les metes previstes per a l'assoliment dels ODS.

El procés per elaborar aquest document es va iniciar a principis del 2018 i segueix les recomanacions del document guia *Com començar amb els ODS a les universitats*, elaborada per la *Sustainable Development Solutions Network* (SDSN Austràlia/Pacífic) amb els *Australian Campuses Towards Sustainability* i la Secretaria Global de l'SDSN.

Com a punt de partida, el 18 de febrer del 2018 va tenir lloc una jornada de treball participativa a l'Aula Magna de l'Edifici Històric de la Universitat de Barcelona, presidida pel rector i en què la vicerectora d'Igualtat i Acció Social va fer explícit el compromís de la UB en l'assoliment dels ODS i va detallar el procediment i els passos a

seguir. El Sr. Javier Solana, assessor de l'alt comissionat per a l'Agenda 2030 del Ministeri de Presidència del Govern espanyol, va pronunciar la conferència «El paper de les universitats per avançar en els ODS».

A la segona part d'aquella jornada es van formar tres grups de treball (Docència, Recerca i Compromís social i ambiental), integrats per membres dels diferents col·lectius (PDI, PAS i estudiants), que van proposar i discutir metes i accions relacionades amb l'assoliment dels ODS a la Universitat de Barcelona. Les aportacions d'aquells grups de treball van servir de base per a l'elaboració d'aquest document.

Posteriorment, es va crear un grup específic de treball anomenat Agenda 2030 de la UB que, a partir de la informació recollida, va elaborar un primera proposta de document marc que s'ha discutit en posteriors reunions fins a arribar a un consens. Aquest grup estava integrat pel Sr. Xavier López, director de la Fundació Solidaritat UB; el Sr. Pedro Moreno, cap de l'Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient (OSSMA); la Dra. Pilar Rivas, directora de la Unitat d'Igualtat; la Sra. Susanna Vendrell, anterior responsable de la Universitat de l'Experiència; la Sra. Lourdes Altés, responsable de la UB Saludable; la Dra. Anna Escofet i la Dra. Maria Cristina Poblet, del Grup d'ApS; la Sra. Paqui Gallego, del Vicerectorat de Recerca; el Sr. Jordi Miret, de l'Oficina de Control Intern, Riscos i Responsabilitat Social Corporativa; el Sr. Óscar Marcos i la Sra. Judit Monlleó, de l'OSSMA, i la Sra. Nuria González, de la Fundació Solidaritat UB.

Finalment, aquest document es va aprovar en la segona reunió de la Comissió de Desenvolupament Sostenible, de 17 de gener de 2020, i està pendent que l'aprovi el Consell de Govern de la UB.

Paral·lelament, el grup específic de treball Agenda 2030 de la UB ha elaborat un document complementari que recull el pla d'accions generals associades a les diferents metes anomenat *Pla d'acció Agenda 2030 de la UB*, que recull, en part, les propostes que van sorgir en la jornada participativa de febrer del 2018.

Actualment s'està treballant en la identificació de les accions concretes per desenvolupar cadascuna de les metes i en la definició dels indicadors que permetran avaluar i fer el seguiment del compliment del pla d'acció. Aquesta tasca l'estan fent diversos grups de treball sorgits de la mateixa Comissió de Desenvolupament Sostenible de la UB (vegeu l'annex).

Document marc (metes) Agenda 2030 de la UB

Nota: els objectius que es recullen tot seguit corresponen als ODS de l'ONU, mentre que les metes són pròpies de la UB.

Àmbit: GOVERNANÇA (G)

	Objectius Tots
	Objectiu 17. Enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

Meta G1. Expressar el compromís institucional per contribuir a l'assoliment dels ODS.

Meta G2. Establir polítiques, estructures organitzatives i recursos per implementar els 17 ODS en totes les missions de la Universitat (docència i aprenentatge, recerca i innovació, i compromís social i ambiental).

Meta G3. Comunicar i difondre la implementació, el seguiment i els resultats del pla d'acció Agenda 2030 de la UB.

Meta G4. Construir i enfortir aliances a tots els nivells i amb tots els actors necessaris per assolir els ODS.

Àmbit: DOCÈNCIA I APRENENTATGE (D)

	Objectius Tots
	Objectiu 4. Garantir una educació inclusiva per a tots i promoure oportunitats d'aprenentatge duradores que siguin de qualitat i equitatives.

Meta D1. Potenciar l'educació per al desenvolupament sostenible (DS) i els ODS en tots els graus i màsters de la UB.

Meta D2. Crear i implementar formes d'ensenyament noves, innovadores, transversals i que incorporin els principis del DS.

Meta D3. Potenciar la formació del personal de la UB (PDI i PAS) en DS i en ODS.

Meta D4. Incloure l'educació en DS i en ODS als cursos formatius i als programes de divulgació dirigits a la societat en general.

Àmbit: RECERCA I TRANSFERÈNCIA (R)

	Objectius Tots
---	--------------------------

Meta R1. Identificar, potenciar i donar visibilitat a la recerca en DS i en ODS a la UB i als centres afins.

Meta R2. Fomentar la transferència i l'emprenedoria en el marc dels ODS.

Meta R3. Establir aliances amb altres entitats per potenciar la recerca en ODS.

Meta R4. Fomentar la sostenibilitat dels projectes de recerca i transferència del coneixement.

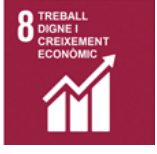
Àmbit: COMPROMÍS SOCIAL (CS)

	<p>Objectius Tots</p>
	<p>Objectiu 16. Promoure societats pacífiques i inclusives per aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar a totes les persones accés a la justícia i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.</p>
	<p>Objectiu 17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.</p>

Meta CS1. Fomentar i ampliar la cooperació internacional per assolir els ODS.

Meta CS2. Promoure l'educació i la sensibilització de la comunitat universitària i de la societat en general en sostenibilitat, drets humans, cultura de la pau i ciutadania global.

Meta CS3. Facilitar la migració segura i regularitzada, en termes administratius, de persones que s'han de refugiar, rebre asil o que es troben en situacions semblants.

	<p>Objectiu 1. Acabar amb la pobresa en totes les seves formes a tot arreu.</p>
	<p>Objectiu 8. Promoure un creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, una ocupació plena i productiva, i un treball digne per a totes les persones.</p>

	<p>Objectiu 10. Reduir la desigualtat entre i dins dels països.</p>
---	--

Meta CS4. Contribuir a la millora dels sectors de la societat que es troben en situació de vulnerabilitat econòmica, risc d'exclusió social i pobresa.

Meta CS5. Garantir el respecte a la diversitat, la igualtat d'oportunitats entre persones i una feina digna a tots els col·lectius de la UB.

Meta CS6. Garantir la igualtat d'accés a la Universitat a les persones desfavorides econòmicament i als col·lectius en risc d'exclusió.

	<p>Objectiu 2. Acabar amb la fam, aconseguir la seguretat alimentària, millorar la nutrició i promoure una agricultura sostenible.</p>
	<p>Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les edats.</p>

Meta CS7. Promoure la salut de la societat en general.

Meta CS8. Fomentar els hàbits saludables i el benestar emocional dins de la comunitat UB.

	<p>Objectiu 5. Aconseguir la igualtat de gènere a través de l'enfortiment de dones adultes i joves.</p>
---	--

Meta CS9. Formar i sensibilitzar la comunitat universitària i la societat en general sobre la igualtat entre dones i homes i contra les violències masclistes, mitjançant programes actius.

	<p>Objectiu 11. Crear ciutats sostenibles i poblats humans que siguin inclusius, segurs i resistents.</p>
---	--

Meta CS10. Protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural de l'entorn de la UB.

Àmbit: COMPROMÍS AMBIENTAL (CA)

	<p>Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i de les condicions de sanejament.</p>
---	--

Meta CA1. Aconseguir un ús més eficient de l'aigua en tots els edificis de la Universitat.

	<p>Objectiu 7. Garantir l'accés de totes les persones a fonts d'energia assequibles, fiables, sostenibles i renovables.</p>
	<p>Objectiu 13. Combatre amb urgència el canvi climàtic i els seus efectes.</p>

Meta CA2. Millorar l'eficiència energètica dels edificis i integrar-hi les energies renovables.

Meta CA3. Dur a terme accions de conscienciació d'estalvi energètic a tota la comunitat universitària.

	<p>Objectiu 11. Crear ciutats sostenibles i poblats humans que siguin inclusius, segurs i resistents.</p>
	<p>Objectiu 13. Combatre amb urgència el canvi climàtic i els seus efectes.</p>

Meta CA4. Reduir l'impacte ambiental de l'activitat universitària.

Meta CA5. Aconseguir que els edificis de la UB siguin sostenibles dissenyant-los o adequant-los perquè compleixin les exigències estructurals i d'activitat establertes per la normativa aplicable en cada moment.

Meta CA6. Potenciar i afavorir l'accés universal a les zones verdes de la UB.

Meta CA7. Promoure la mobilitat sostenible de tota la comunitat universitària.

	Objectiu 12. Garantir un consum i patrons de producció sostenibles.
	Objectiu 13. Combatre amb urgència el canvi climàtic i els seus efectes.

Meta CA8. Promoure la compra verda i el consum responsable dins l'àmbit de la comunitat universitària.

Meta CA9. Aconseguir espais lliures de plàstic d'un sol ús.

Meta CA10. Reduir la quantitat i la perillositat dels residus de la UB.

ANNEX

Composició dels diferents grups de treball sorgits de la Comissió de Desenvolupament Sostenible de la UB per a l'elaboració i el seguiment del pla d'acció Agenda 2030 de la UB, impulsat i coordinat pel Vicerectorat d'Igualtat i Acció Social:

Grup de treball: GOVERNANÇA (G)

- Gabinet del Rectorat
- Gerència
- Vicerectorat de Comunicació
- Oficina de Control Intern, Riscos i Responsabilitat Social Corporativa
- Consell Social

Grup de treball: DOCÈNCIA I APRENTATGE (D)

- Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i Qualitat
- Vicerectorat de Docència
- Vicerectorat d'Estudiants i Política Lingüística
- Grup d'Aprenentatge Servei (Grup d'ApS)
- Universitat de l'Experiència

Grup de treball: RECERCA I TRANSFERÈNCIA (R)

- Vicerectorat de Recerca
- Vicerectorat de Projecció i Internacionalització
- Vicerectorat d'Emprenedoria, Transferència i Innovació
- Vicerectorat de Doctorat i Promoció de la Recerca
- Fundació Bosch i Gimpera

Grup de treball: COMPROMÍS SOCIAL (CS)

- Fundació Solidaritat UB
- UB Saludable
- Unitat d'Igualtat
- Grup d'Aprenentatge Servei (Grup d'ApS)
- Universitat de l'Experiència

Grup de treball: COMPROMÍS AMBIENTAL (CA)

- Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient (OSSMA)
- UB Saludable